

Från: Larsson Kalle <kalle.larsson@skr.se>
Skickat: den 20 januari 2025 19:29
Till: Larsson Kalle
Ämne: Till överförmyndarverksamheten: ang. skyddade personuppgifter, hot etc.

Till landets överförmyndarverksamheter

Hej,

Det har varit en intensiv höst och start på det nya året där våra frågor fått viss medial uppmärksamhet. Samtidigt har frågan om skyddade personuppgifter aktualiserats och därtill vissa hot framförts mot överförmyndarverksamheter generellt eller enskilda handläggare/förtroendevalda. Här kommer lite olika praktiska tips.

Behörig överförmyndare

Enligt 16 kap. 2 § FB styrs behörig överförmyndare av den enskildes folkbokföring med tillhörande undantag i samma reglering.

Om en person är folkbokförd i Sverige, är det således folkbokföringen som styr behörig överförmyndare oaktat om en person har skyddade personuppgifter.

Huvudmannens eventuella vistelse förändrar inte frågan om behörig överförmyndare enligt 16 kap. 2 § FB.

Om en enskild får skyddad folkbokföring är det brukligt att den enskilde skrivs på en kommun och det är också den uppgiften som då styr behörig överförmyndare.

Vid tveksamheter om behörig överförmyndare är det möjligt att ställa en kontrollfråga till Skatteverket som kan tillse att behörig överförmyndare får ett besked på att myndigheten är folkbokföringskommun. Vid ändrad folkbokföring när den enskilde har skyddad folkbokföring har det enligt uppgift, funnits en möjlighet att ta hjälp av Skatteverket för att översända en akt till ny behörig överförmyndare utan att skyddade uppgifter dokumenteras i onödan.

Enligt uppgift kan även Skatteverket ha meddelat fel uppgifter i något ärende varmed någon kommun, felaktigt, har handlagt ett ärende under en tid.

Skyddade personuppgifter

Det finns tre typer av skyddade personuppgifter:

- skyddad folkbokföring, som har ersatt kvarskrivning
- sekretessmarkering, fungerar som en varningssignal för myndigheter
- fingerade personuppgifter, som innebär att du får nytt namn och personnummer.

Skatteverket är den myndighet som beslutar i frågan och har därtill tagit fram olika former av vägledningar med mera.

Tipsar att läsa mer här:

<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/skyddadepersonuppgifter.4.18e1b10334ebe8bc80001711.htm>

Med tanke på att allt fler personer får skyddade personuppgifter, kan det vara idé att läsa hur man kan skicka brev till de som har skyddade personuppgifter:

<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/skyddadepersonuppgifter/skickaposttillnagonmedskyddadep>

-

Ökning av hot

Dessvärre är det flera förtroendevalda och handläggare som mottagit hot den senaste tiden. Det har också förekommit över tid att våldsamma personer har agerat vid överförmyndares lokaler varmed allt fler kontor har fått skaffa möjlighet till mobila larm, säkra möteslokaler med mera.

Nedan är lite blandade tips.

Göra sig mindre sökbar:

Tipsar om Polisförbundet som har en guide för att en enskild ska kunna göra sig lite mindre sökbar: <https://www.polisforbundet.se/rad-och-stod/hot-och-vald-mot-poliser/minska-din-synlighet-pa-internet/>

SKR har ett pågående arbete avseende hot, hat och våld mot förtroendevalda:

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/hotmotdemokratiochsamhallssystem/hothatvaldmotfortroend>

SKR:s material avseende arbetsmiljö kopplat till hot, våld och otillåten påverkan:

<https://skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/arbetsmiljo/forebyggahotvaldochotillatenpaverkan.76299.htm>

Hur kommunen kan hantera anställda och förtroendevaldas uppgifter

Rent generellt kan kommunen överväga att klassificera personer i överförmyndarverksamheten på samma sätt som socialsekreterare, till en mer skyddsvärd grupp baserat på risk för hot/hat/våld. Vidare kan HR/personalkontor överväga om uppgifter om anställda/förtroendevalda bör lämnas ut eller inte. Tipsar om att en begäran kan prövas mot 39 kap. OSL. 39 kap. 3 § OSL kan i vissa situationer vara extra användningsbar.

Skyddade personuppgifter

Om det finns skäl att anta att en anställd eller förtroendevald kan komma att utsättas för hot, våld eller lida allvarligt men, är det möjligt att till exempel få en så kallad sekretessmarkering. Detta är inte möjligt att erhålla i rent förebyggande syfte. Det förekommer att huvudmän, anhöriga och andra har sökt upp förtroendevalda, anställda och andra i deras bostad, skickat hotfulla brev med mera till bostadsadress eller arbetsplats. Läs mer om rekvisit för att få skyddade personuppgifter hos Skatteverket.

-

För egen del har jag nu fått sekretessmarkering utifrån några händelser kopplat till yrket och har vidtagit andra säkerhetsåtgärder.

-

Med vänliga hälsningar

Kalle Larsson

Förbundsjurist/ Legal Counsel

Avdelningen för juridik/Legal Affairs Division

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Swedish Association of Local Authorities and Regions (SALAR)

[Hornsgatan 20](#)

[SE-118 82 Stockholm, Sweden](#)

[+46 8 452 79 91](#)

www.skr.se www.salar.eu